

Justis- og beredskapsdepartementet

Fylkesmannen har en viktig rolle i å ivareta samfunnssikkerhet-, og enkeltmenneskets rettssikkerhet. På Justis- og beredskapsdepartementets område gjelder rettssikkerhetshensynet siviladministrasjon og borgerrettigheter. Fylkesmannen skal bidra til å gjennomføre og iverksette nasjonal politikk innen samfunnssikkerhet og beredskap på det regionale og lokale nivå. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er delegert ansvaret for embetsstyringen av Fylkesmannen på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet. Tilsvarende er Statens sivilrettsforvaltning (SRF) delegert ansvaret for embetsstyringen av Fylkesmannen på vergemålsområdet.

Siviladministrasjon og borgerrettigheter

Fylkesmannen skal ivareta administrative oppgaver tilknyttet bl.a. forliksrådene, tilsynsrådene i fengslene og kommunale politivedtekter. Videre skal Fylkesmannen treffe vedtak i førsteinstans hva gjelder representantordning for enslige mindreårige asylsøkere, vergemål, fri rettshjelp og tomtefeste. Videre skal Fylkesmannen behandle klager på vedtak etter hundeloven og navneloven, samt føre tilsyn med forliksrådene. Fylkesmannen har også generelle veiledningsoppgaver overfor kommunene på departementets fagområder.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhetsarbeidet skal forebygge de farer som individ og samfunn står overfor i form av ulykker, kriser eller katastrofer, samt sikre en god håndtering i tilfelle slike hendelser skulle inntreffe. Målsettingen er at hendelser og kriser skal håndteres raskt og effektivt ved bruk av samfunnets nasjonale ressurser, klare strukturer og ansvarsforhold, og tilstrekkelig kompetanse på alle nivå. Fylkesmannens samordningsansvar er av stor betydning og må vektlegges før, under og etter hendelser.

Kgl.res. 18. april 2008 - Instruks for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard gir oppgaver og ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap. Departementet vil presisere noen av føringene gitt i instruksjonen:

- Fylkesmannen skal samordne samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i fylket og ivareta en rolle som pådriver og veileder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
- Fylkesmannen skal ta initiativ til og legge til rette for å få utført beredskapsplanlegging, herunder legge til rette for at embetet kan utføre pålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap.
- Fylkesmannen har ansvar for å samordne, holde oversikt over og informere om samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.
- Fylkesmannen skal ha oversikt over risiko- og sårbarhet i fylket.
 - - I den forbindelse kan Fylkesmannen innhente nødvendige opplysninger fra alle statlige, fylkeskommunale og kommunale myndigheter i fylket.
 - Fylkesmannen bør også anmode om nødvendig informasjon fra øvrige aktuelle virksomheter.
- Fylkesmannen skal føre tilsyn med hjemmel i gjeldende lov- og forskriftsverk og gi råd, veilede og være pådriver for målrettet og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i fylket.

- Fylkesmannen skal påse at fylkeskommunen og kommunene ivaretar samfunnssikkerhet og beredskap i sin samfunnsplanlegging, for eksempel ved risiko- og sårbarhetsvurderinger.
- Fylkesmannen skal utnevne et fylkesberedskapsråd som skal bidra til å holde oversikt over sikkerhets- og beredskapsarbeidet i fylket.

Instruksen er under revisjon, men vil være gjeldende inntil ny instruks foreligger.

Prioriteringer innen samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen skal i 2014 videreføre prioriteringen av veilednings- og tilsynsoppgaver i henhold til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), og forskrift om kommunal beredskapsplikt med spesiell vekt på helhetlig ROS. Det forventes at risikoforhold som er avdekket i ROS-analysen danner grunnlag for forebygging, beredskapsplanlegging og øvelser i kommunen. Funn fra tilsyn med kommunene skal innrapporteres i DSBs innmeldingsløsning.

En prioritert oppgave for Fylkesmannen skal være å samordne det regionale arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap for å bidra til et trygt og robust samfunn. Fylkesmannen må ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse (fylkesROS) som gir et bilde av de viktigste samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige utfordringene i fylket. Veiledning for fylkesROS vil foreligge første halvår i 2014 og skal tas i bruk ved revisjon av fylkeROS.

Fylkesmannens hovedoppgave ved uønskede hendelser er å utøve samordning horisontalt og vertikalt ved raskt å etablere gjensidig kontakt mellom berørte aktører for samarbeid, informasjon og rapportering. Dette innebærer at Fylkesmannen må være en pådriver for at regionens beredskapsaktører, samlet og hver for seg, har beredskap for håndtering av uønskede hendelser. Fylkesmennene skal samordne rapporteringen og videreformidle dette til DSB via CIM. Fylkesmannen må også vurdere sårbarhet i egen kriseorganisasjon og planlegge for kontinuitet i leveranser uansett påkjenning. Fylkesmannen skal ha fokus på læring i planlegging og gjennomføring av øvelser. Uønskede hendelser av regional betydning skal evalueres, og Fylkesmannen skal bidra til implementering av funn fra evalueringen.

I løpet av 2014 vil samtlige embeter få installert nytt gradert samband. Implementeringen av dette verktøyet skal prioriteres, og vil kreve aktiv deltagelse fra embetene for internopplæring og integrering i embetenes arbeid med krisehåndteringsplaner.

Fylkesmannen skal bistå Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) og DSB med innføring og bruk av Nødnett i kommunene.

DSB vil i 2014 gjennomføre styringsdialogmøter med Fylkesmannen i Aust- Agder, Oslo og Akershus, Vestfold, Rogaland, Sogn og Fjordane og Buskerud.

Rapportering

Rapportering på resultatkravene for 2014 vil bli ivarettatt i rapportering til Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Fylkesmannen må være forberedt på at DSB eller SRF kan be om særreportering i tillegg.

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

51.2 Vergemålsloven og utlendingsloven kap. 11 A

Oppdrag

Målsetting

- En velfungerende vergemålsforvaltning i første instans – der den lokale vergemålsmyndigheten arbeider for at interessene til barn og voksne med behov for verge samt enslige, mindreårige asylsøkere blir ivaretatt og at dette skjer med respekt for den enkeltes integritet, verdighet og selvbestemmelse.

Oppgaver

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet og skal:

- behandle saker i første instans etter vergemålsloven med tilhørende forskrifter samt utlendingsloven kapittel 11 A med tilhørende forskrifter
- føre tilsyn med vergene og representantene i sitt distrikt
- gi vergene og representantene i sitt distrikt nødvendig opplæring, veiledning og bistand

Resultatkrav

Fylkesmannen skal sørge for:

- En forsvarlig beredskapsordning for hasteoppnevninger av verger og representanter
- En trygg kapitalforvaltning
- En tilfredsstillende tilgjengelighet overfor brukerne
- En tilfredsstillende håndtering av godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter
- En sikring av at vergemålsapplikasjonen ARVE inneholder relevant og riktig informasjon
- En videreutvikling av den lokale vergemålsmyndigheten, herunder sikre nødvendig kompetanse, etablere hensiktsmessige rutiner for arbeidet og effektiv styring

For øvrig minnes det om overgangsbestemmelsene i vergemålsloven § 101 nr. 2 og 3. Fylkesmannen bør, så langt det er mulig, starte arbeidet med å gjennomgå de eldre sakene med hensyn til individtilpasning av vergemålet, mandatutforming og regnskapsplikt for vergene.

Videre må Fylkesmannen forberede avviklingen av forvaltningen av midler etter vergemålsloven § 101 nr. 4.

Fylkesmannen har ansvaret for å kvittere ut for at alle midler som var til forvaltning i kommunene, er overført til ny ordning. Statens sivilrettsforvaltning vil ved brev oppfordre bankene til å gjennomgå sine konti og rapportere til Fylkesmannen dersom det foreligger konto med midler tilhørende overformynderiet.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- vurdering av måloppnåelse og resultatkrav
- tilstand og særlige risikomomenter i den lokale vergemålsforvaltningen

- antall saker som gjelder helt eller delvis fratakelse av rettslig handleevne og som bringes inn for tingretten. Det skal rapporteres om utfallet av sakene dersom dette er kjent på rapporteringstidspunktet.

Det tas forbehold om at det vil bli stilt ytterligere krav til rapporteringspunkter med hensyn til statistikk som er vesentlig for departementets og den sentrale vergemålsmyndighetens styringsinformasjon.

Ressursrapportering på kap. 469 skal inngis tertialvis til Justis- og beredskapsdepartementet i henhold til eget skjema, jf. fullmaktsbrev 3. februar 2014.

Finansiering

- Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).
- For tildeling av budsjettfullmakt over kap. 469 Vergemålsordningen, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, vises det til fullmaktsbrev 3. februar 2014.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 26. mars 2010 nr. 9 om vergemål mv. \(vergemålsloven\)](#)
- [Innst. 154 L \(2009-2010\) Innstilling fra justiskomiteen om lov om vergemål \(vergemålsloven\)](#)
- [Ot.prp. nr. 110 \(2008-2009\) Om lov om vergemål \(vergemålsloven\)](#)
- [NOU 2004:16 Vergemål](#)
- Prop. 46 L (2012-2013) Endringer i vergemålsloven mv.
- Forskrift 15. februar 2013 nr. 201 til vergemålsloven (vergemålsforskriften)
- Lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) kap. 11 A
- Prop. 51 L (2011-2012) Endringer i utlendingsloven
- Forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) §§ 17-34 og 17-35.
- Fylkesmannen er i henhold til tvisteloven § 22-3 og straffeprosessloven § 118 delegert myndighet til å gi samtykke til at verge avgir forklaring i retten uten hinder av taushetsplikt i saker på vergemålsområdet, jf. fullmaktsbrev 3. februar 2014.

51.3 Forliksrådene

Oppdrag

Målsetting

- God rettssikkerhet for individer og grupper

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- oppnevne medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret. Når kommunestyret har foretatt valg av forliksrådsmedlemmer, skal valget innberettes til Fylkesmannen. Fylkesmannen kontrollerer om valget er lovlig, og utferdiger deretter oppnevningen av de som er valgt, jf. domstolloven § 58. Dersom noen har forfall slik at forliksrådet ikke kan holde beslutningsdyktig møte, kan Fylkesmannen oppnevne stedfortredere for kortere tid eller for den enkelte sak.

- påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes til Fylkesmannen, jf. domstoloven § 60. Forsikringene oppbevares av Fylkesmannen.
- føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstoloven § 58. Det må tas i betraktning at forliksrådene er meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet, jf. domstoloven § 1, og er uavhengige i sin virksomhet. Fylkesmannen skal følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag og i samsvar med gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen og eventuelt videreformidle henvendelser til Justis- og beredskapsdepartementet.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- føre et kvalitetssikkert tilsyn under hensyn til forliksrådenes uavhengighet
- foreta tidsriktig oppnevning og se til at de som oppnevnes som forliksrådsmedlemmer, tilfredsstiller lovens krav tilandel og signerer forsikringen

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- antall tilsynssaker og kort nevne hva tilsynene har gått ut på

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- [Domstoloven av 13. august 1915 nr. 5 §§ 58 og 59](#)
- [Domstoloven av 13. august 1915 nr. 5 § 58, 2. ledd jf. §§ 27 og 28](#)
- Rundskriv G 05/2006 om forliksrådene og sekretariatet (oppdatert 1. mai 2008): <http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/rundskriv/2006/rundskriv-g-052006.html?id=109596>
- Brev til kommunene, fylkeskommunene og fylkesmennene av 15. desember 2011: «Valg av forliksrådsmedlemmer og skjønnsmedlemmer 2012».

51.5 Tomtefesteloven

Oppdrag

Målsetting

- God rettssikkerhet for individer og grupper

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreisning for fristoversittelse, jf. tomtefesteloven § 36 annet ledd, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punkt feste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan, jf. tomtefesteloven § 37

- foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker
- forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- sørge for effektiv og kvalitetssikker saksbehandling

Rapportering

Ingen rapportering.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste](#)
- [Forskrift 8. juni 2001 nr. 570 om tomtefeste m.m.](#)
- [Forskrift 15. oktober 2004 nr 1338 om overgangsregler ved ikraftsetting av lov 2. juli 2004 nr. 63 om endringer i lov 20 desember 1996 nr. 106 om tomtefeste mv.](#)
- [Justisdepartementets rundskriv G-1/87](#)
- [Justisdepartementets rundskriv G-95/88](#)
- [Rundskriv G-23/01 Innløsning av festetomt etter tomtefesteloven 20 desember 1996 nr. 106 §§ 32 og 33](#)

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

Oppdrag

Målsetting

- God rettssikkerhet for individer og grupper

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- behandle søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd etter rettshjelpsloven, herunder:
 - - avgjøre søknad om fritt rettsråd, jf. rettshjelpsloven §§ 11 og 12, jf. § 14 og rettshjelpsforskriften kap. 3
 - avgjøre søknad om fri sakførsel i saker som faller inn under rettshjelpsloven § 16 tredje ledd, jf. rettshjelpsforskriften § 4-2
 - avgjøre hvorvidt bevillingen til fri sakførsel skal omfatte saksomkostninger til motparten, jf. rettshjelpsloven § 22 fjerde ledd og rettshjelpsforskriften § 4-3
 - avgjøre søknad om hvorvidt en fri sakførselbevilling kan utvides til å gjelde bistand til å gjøre myndighetene oppmerksom på generelle forhold som måtte ligge til grunn for saken, samt foreslå endringer og forbedringer av lovregler eller

- forvaltningspraksis, jf. rettshjelpsloven § 22 femte ledd og rettshjelpsforskriften § 4-3.
- avgjøre hvorvidt det skal kreves refusjon eller tilbaketrekning av det offentliges utgifter i tilfeller hvor Fylkesmannen, advokat eller rettshjelper har innvilget fri rettshjelp, jf. rettshjelpsloven § 8 og rettshjelpsforskriften § 2-4
- føre kontroll med grunnlaget for innvilgelse i saker der advokat/rettshjelper har egeninnvilget fritt rettsråd
- behandle salær oppgaver i saker hvor advokaten/rettshjelperen eller Fylkesmannen har innvilget fritt rettsråd, jf. salærforskriften § 4 annet ledd
- forberedende klagebehandling over egne vedtak etter rettshjelpsloven

Fylkesmannen i Finnmark forvalter midlene som tildeles Rettshjelpskontoret Indre Finnmark fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- bidra til økt likebehandling i landet
- sørge for effektiv og kvalitetssikker saksbehandling

Behandling av søknader og salær oppgaver som benytter elektronisk skjema løsning, kan i rimelig utstrekning prioriteres, såfremt dette ikke innebærer urimelig lang saksbehandlingstid for øvrige saker.

Rapportering

- Det skal rapporteres til Statens sivilrettsforvaltning kvartalsvis i henhold til statistikk skjema for fri rettshjelp. Justis- og beredskapsdepartementet tar sikte på å revidere statistikk skjemaet i 2014.

Lenke til rapporteringsskjema

Finansiering

- Finansierte over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).
- For tildeling av budsjettfullmakt over kap. 470 Fri rettshjelp, post 70 (fri sakførsel) og post 71 (fritt rettsråd), vises det til fullmaktsbrev 3. februar 2014.

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp](#)
- [Forskrift 12. desember 2005 nr. 1443 om fri rettshjelp](#)
- [Forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v.](#)
- [Forskrift 12. desember 2005 nr. 1442 om salær fra det offentlige til advokater m.fl. etter faste satser \(stykkprissatser\) ved fri rettshjelp og i straffesaker](#)
- [Rundskriv G-12/05 om fri rettshjelp](#)

52.3 Navneloven

Oppdrag

Målsetting

- God rettssikkerhet for individer og grupper

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til navneloven

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- sørge for effektiv og kvalitetssikker saksbehandling

Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres fremfor navneendringer for voksne.

Rapportering

Ingen rapportering.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- [Lov 7. juni 2002 nr. 19 om personnavn \(navneloven\)](#)
- [Rundskriv G-20/2002 Om ny navnelov](#)

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over risiko og sårbarhet

Oppdrag

Målsetting

- Ha oversikt og samordne arbeidet med samfunnssikkerhet for å bidra til et trygt og robust samfunn

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse (fylkesROS) som gir en oversikt av de viktigste samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer i fylket
- med utgangspunkt i fylkesROS samordne samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket. Dette innebærer blant annet å involvere samvirkeaktører og være pådriver og veileder i deres arbeid lokalt og regionalt.

Resultatkrav

- Det skal foreligge en fylkesROS og en oppfølgingsplan med ansvarsavklaringer som ikke er eldre enn 4 år. Den regionale ROS-analysen skal ta hensyn til nasjonalt risikobilde og kommunenes helhetlige ROS-analyser.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- a) når fylkesROS sist ble revidert
- b) det foreligger en oppfølgingsplan til fylkesROS, og om det er tydelige ansvarsavklaringer.
- c) hvordan tiltakene i fylkesROS er fulgt opp
- d) fylkesberedskapsrådet har vært involvert i arbeidet med fylkesROS, og hvordan
- e) hvilke andre aktører som har vært involvert i arbeidet med fylkesROS, og hvordan
- f) hva fylkesROS brukes til.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- Kgl.res. 18.april 2008 instruks om samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmanen på Svalbard
- Kgl.res 23. august 2013 Atomberedskap, sentral og regional organisering
- Forskrift 16.februar 2004 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekom-forskriften)
- Forskrift 17. juni 2005 nr 672 storulykeforskriften
- Meld. St. 29 (2011 – 2012) Samfunnssikkerhet
- Meld. St. 15 (2011–2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred
- Meld. St. 33 (2012- 2013) Klimatilpasning i Norge, Miljøverndepartementet
- DSBs veiledning for fylkesROS (ferdigstilles første halvår 2014)
- Nasjonalt risikobilde (NRB), DSB (2013)
- Rapport 2008:11 – Atomtrusler, Statens strålevern

53.2 Samfunnsplanlegging

Oppdrag

Målsetting

- Ivareta statens interesser innen samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven og kommunal beredskapsplikt

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- samarbeide med fylkeskommunen slik at fylkeROS kan danne grunnlag for mål og strategier i regional planlegging
- veilede kommunene i arbeidet med planer etter plan- og bygningsloven
- veilede kommunene i oppfølging av kommunal beredskapsplikt, og hvordan dette kan integreres i planer og i øvrig kommunal virksomhet

- bistå Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med å synliggjøre samfunnshensyn i forbindelse med konsesjonssaker og formidle informasjon om fareområder knyttet til flom og skred.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- veilede kommunene om samfunnssikkerhet i plansaker etter plan- og bygningsloven og fremme innsigelse til arealplaner, i tråd med DSBs retningslinjer
- veilede kommunene i helhetlig ROS, og bidra til at kommunene integrerer oppfølging av kommunal beredskapsplikt i kommuneplanleggingen
- tilrettelegge for arenaer med samfunnssikkerhet som tema der kommuneledelsen deltar
- bidra til å synliggjøre samfunnshensyn i forbindelse med høringer av kraftforsyningskonsesjoner
- formidle informasjon om nye mulige fareområder knyttet til flom, skred og ustabile fjellparti til NVE
- vurdere konsekvensutredning ved etablering eller ved større endringer av virksomheter som omfattes av storulykkeforskriften, og påse at kommunene sørger for at hensynssoner innarbeides. DSB skal informeres om arealplaner som omfatter eller berører slike virksomheter.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- a) antall innsigelser, og hvilke kriterier som er lagt til grunn for innsigelsen(e) på 1) kommuneplanens arealdel og 2) reguleringsplaner
- b) antall kommuner som har mål, strategier og planer for oppfølging av samfunnssikkerhet i 1) kommuneplanens samfunnsdel og 2) andre styrende dokumenter
- c) hvilke veiledningsaktiviteter som er gjennomført mot kommunene i deres arbeid med helhetlig ROS

Fylkesmannens skal rapportere til Statens strålevern om:

- d) hvordan Fylkesmannen har medvirket til at planverk for atomberedskap i fylket og i det lokale ledd er gjennomført

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- Lov 25. juni 2010 nr 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (Sivilbeskyttelsesloven)
- Forskrift 22.august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt
- Veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt, DSB 2012
- Kgl.res 23. august 2013 Atomberedskap, sentral og regional organisering
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven)
- Forskrift 17. juni 2005 nr 672 storulykkeforskriften
- Forskrift 26.juni 2009 nr. 855 om konsekvensutredninger
- Meld. St. 15 (2011–2012) Hvordan leve med farene – om flom og skred
- Retningslinjer for fylkesmannens bruk av innsigelse for å ivareta samfunnssikkerhet i arealplanleggingen, DSB (2010)
- Retningslinjer nr 2 - 2011: Flaum og skredfare i arealplanar, NVE

- DSBs veiledning for fylkesROS (ferdigstilles første halvår 2014)

53.3 Tilsyn

Oppdrag

Målsetting

- Tilsyn med kommunene på samfunnssikkerhetsområdet skal være oversiktlige, enhetlige og forutsigbare

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- føre tilsyn med kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, i henhold til krav om kommunal beredskapsplikt i sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15, med tilhørende forskrift om kommunal beredskapsplikt, og næringsberedskapsloven § 12.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- gjennomføre tilsyn i samsvar med DSBs tilsynsveiledning
- gjennomføre tilsyn med den enkelte kommune minimum hvert 4. år, og vurdere behov for å gjennomføre oppfølgingstilsyn ved særlig risikoutsatthet.

Rapportering

Fylkesmannen skal innrapportere tilsyn med kommunene i DSBs innmeldingsløsning.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- Lov 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov 25. juni 2010 nr 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)
- Lov 16. desember 2011 om næringsberedskap (næringsberedskapsloven)
- Forskrift 22. august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt
- Kommunal beredskapsplikt – veiledning for Fylkesmannens tilsyn, DSB (2012)

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsforberedelser og regional samordning

Oppdrag

Målsetting

- Ha beredskap for å håndtere uønskede hendelser og utøve samordning på en tilfredsstillende måte

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- være pådriver for at regionens beredskapsaktører samlet og hver for seg, har beredskap for håndtering av uønskede hendelser
- veilede kommunene i organisering av øvelser for å håndtere oppgaver i en krisesituasjon
- legge til rette for at regionale aktører og kommuner bruker CIM
- koordinere sivil-militært beredskapsarbeid med utgangspunkt i SBS
- bidra i arbeidet med forhåndsplanlegging for sikring av nøkkelpunkter etter anmodning fra Forsvaret
- ved behov bidra til Forsvarets arbeid med å videreutvikle militært planverk
- ha dialog med kraftnæringen via KDS
- bistå Post- og teletilsynet (PT) og DSB i prosjektet "Forsterket ekom"
- bistå DNK i innføring og bruk av Nødnett.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- bidra til samordning av beredskapsplanverk på regionalt nivå med utgangspunkt i fylkesROS
- veilede kommuner i arbeidet med beredskapsforberedelser og beredskapsplanverk, herunder bruk av CIM
- bidra til økt oppmerksomhet om samfunnets sårbarhet ved bortfall av strøm, og synliggjøre behov for egenberedskap i form av nødstrøm. Ved langvarig bortfall av strøm støtte kraftsektorens informasjonsaktivitet om varighet og omfang.
- i samarbeid med KDS bidra til at samfunnskritiske virksomheter er kjent for kraftselskapene
- motta oversikt over dameiernes dambruddsølgekart, og etterspørre om oversikten blir fulgt opp av beredskapsaktører på regionalt og lokalt nivå som kan bli berørt av et dambrudd
- utarbeide en prioritert oversikt over kommuner og områder som er aktuelle for forsterket ekom
- legge til rette for informasjonsmøter med kommunene knyttet til Nødnett etter nærmere avtale med DNK. Nordland, Troms og Finnmark skal ha informasjonsmøter i 2014.
- bistå DNK med innspill til radiodekning i egen region etter nærmere avtale med DNK. Nordland, Troms og Finnmark skal gjennomføre radiodekningsmøter med DNK i forkant av utbyggingen.
- være pådriver for at kommunene setter av ressurser for innføring av Nødnett i brannvesen, 110-sentraler og kommunehelsetjenesten.

Fylkesmannen i Buskerud, Oslo og Akershus og Østfold skal, i samarbeid med DNK og DSB:

- undersøke mulig bruk av Nødnett som ledelsesverktøy og sambandsløsning i egen organisasjon, og for kommunikasjon med aktuelle samvirkeaktører som fylkesberedskapsrådet og kommunenes kriseledelse.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- a) hvilke veiledningsaktiviteter som er gjennomført mot kommunene i arbeidet med beredskapsplanlegging og –planverk
- b) det er kommuner som ikke har installert og/eller tatt i bruk CIM, i så fall hvilke
- c) hvilke aktiviteter innen kraftforsyning og dampsikkerhet som er fulgt opp gjennom året
- d) aktiviteter knyttet til utbygging og bruk av Nødnett

Fylkesmannen skal:

e) oversende PT og DSB en prioritert liste over kommuner og områder i kommunene som er aktuelle for forsterket ekom innen 30. april 2014. Dette oversendes til

rolf.gordon.roland@npt.no og harald.fardal@dsb.no

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Særskilt finansiering fra Statens strålevern etter søknad.

Særskilt finansiering etter avtale med DNK.

Bakgrunnsinformasjon

- Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjoner og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver
- Lov 4.juli 2003 nr 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) med senere endringer
- Lov 25. juni 2010 nr 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven)
- Lov 1.1.2011 om forebyggende sikkerhetstjeneste(sikkerhetsloven)
- Kgl.res. 29 april 2005 Sivilt beredskapssystem (SBS)
- Kgl.res. 18.april 2008 instruks om samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard
- Kgl.res 23. august 2013 Atomberedskap, sentral og regional organisering
- Forskrift 23. juli 2001 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid etter lov om helsemessig og sosial beredskap
- Forskrift av 17. desember 2001 nr. 1421 om planlegging og gjennomføring av rekvisisjon av kraft og tvangsmessige leveringsinnskrenkninger ved kraftrasjonering
- Forskrift 26. juni 2002 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff
- Forskrift 16.februar 2004 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)
- Forskrift 17. juni 2005 nr 672 storulykkeforskriften
- Forskrift 8. juni 2009 nr. 602 om håndtering av farlig stoff
- Forskrift 22.oktober 2010 nr 1362 om objektsikkerhet
- Forskrift 22.august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt
- Forskrift av 24. august 2012 nr 827: Instruks om sikring og beskyttelse av objekter ved bruk av sikringsstyrker fra Forsvaret og politiet i fred, krise og krig
- Forskrift 7. desember 2012 om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen
- Prop. 1 S (2013-2014), utgiftkapittel 1380, post 70
- Prop. 100 S (2010-2011), Fullføring av utbygging og drift av Nødnett i hele Fastlands-Norge
- St.prp. nr 30 (2006-2007) om igangsettelse av første utbyggingstrinn for nytt digitalt nødnett
- St.prp. nr 83 (2008-2009) om fullmakt for Kongen til å øke kostnadsrammen for første byggetrinn av Nødnett
- Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal, DSB (2009)
- Nasjonalt risikobilde (NRB), DSB (2013)
- Beredskapssystem for Forsvarssektoren (BFF)

54.2 Fylkesmannens beredskapsarbeid

Oppdrag

Målsetting

- En robust beredskapsorganisasjon med oppdatert beredskapsplanverk

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- være organisert for å ivareta sin rolle i håndtering av uønskede hendelser
- ha ledelse og stabsfunksjoner som har nødvendig kompetanse
- ha installert nytt gradert samband.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- ha oppdatert beredskapsplanverk som er godt kjent for ledelsen, stabsfunksjoner og andre som har en rolle i fylkesmannens kriseorganisasjon
- integrere nytt gradert samband i eget kriseplanverk
- ha planverk for gjennomføring av tiltak i SBS
- videreføre og videreutvikle embetets bruk av CIM
- bistå Kystverket med miljøfaglig personell ved uønskede hendelser med akutt forurensning.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

- a) embetet har et oppdatert beredskapsplanverk
- b) embetet har installert nytt gradert samband og integrert dette i eget beredskapsplanverk
- c) embetet har tilstrekkelig kompetanse i bruk av SBS
- d) embetet har tilstrekkelig antall ansatte med kompetanse i CIM.

Fylkesmannen skal sende til DSB:

- e) ukentlige situasjonsrapporter i CIM

Fylkesmannen skal sende til NSM:

- f) kopi av oppdatert kryptoplan

Fylkesmannen skal rapportere til Kystverket:

- g) at det er utpekt miljøfaglig personell hos Fylkesmannen som kan bistå Kystverket.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- Lov 13.3. 1981 om vern mot forurensninger og om avfall med endringer
- Lov 1.1.2011 om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven)
- Kgl.res. 29 april 2005 Sivilt beredskapssystem (SBS)
- Kgl.res. 18.april 2008 instruks om samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard
- Forskrift 16. februar 2004 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)
- Meld. St. 29 (2011 – 2012) Samfunnssikkerhet
- Sikkerhet i kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner – modell for overordnet risikostyring, DSB (2012)
- Veileder i kriseplanlegging for kommunens kriseledelse, DSB (2003)

- Veileder i informasjonsberedskap og strategisk krisekommunikasjon, DSB (2007)

54.3 Øvelser

Oppdrag

Målsetting

- Gjennomføre øvelser for rask og effektiv regional krisehåndtering og samordning

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- ta initiativ til og tilrettelegge for øvelser for beredskapsaktørene i fylket. Øvelser skal bygge på risiko og sårbarhet i regionen, evalueringer etter gjennomførte øvelser og innspill fra kommuner og fagmyndigheter.
- evaluere øvelser som embetet deltar i, og oppfordre til at det etableres gode evalueringsrutiner av all øvelsesvirksomhet
- være pådriver for at evalueringer etter øvelser følges opp, og gir resultater i form av læring for aktørene
- bruke Sivilforsvarets kompetanse i planlegging og gjennomføring av samvirkeøvelser ved behov.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- utarbeide en fireårig øvelsesplan som rulleres årlig. Planen skal inneholde mål, prioriteringer og oversikt over øvelser som skal gjennomføres.
- øve fylkesmannens ledelse og stabsfunksjoner hvert år, og øve embetets beredskapsorganisasjon og Fylkesberedskapsrådet i løpet av en fireårsperiode
- gjennomføre en øvelse for hver kommune i fylket minst hvert 4. år, og årlig gjennomføre varslingsøvelse i CIM for alle kommunene
- gjennomføre øvelser, eller andre aktiviteter på atomberedskapsområdet minimum hvert 3. år
- være forberedt på å delta i CMX14, TRIM14 og eventuelle andre øvelser
- trekke inn relevante aktører i planlegging og gjennomføring av øvelser
- påse at Nødnett er øvingspunkt i samvirkeøvelser der Nødnett er implementert
- registrere alle øvelser i nasjonal øvelseskalender.

Fylkesmannen i Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Oppland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag skal:

- delta i øvelse i regi av DSB

Fylkesmannen i Nordland og Troms skal:

- bistå NVE og DSB i planleggingen og gjennomføringen av øvelse Lofoten.

Rapportering

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD rapportere om:

a) fylkesmannen har en oppdatert øvingsplan

- b) gjennomførte øvelser i 2014, både som deltaker og planlegger
- c) hva som legges til grunn for utvelgelse av øvelsesscenarioer
- d) vesentlige læringspunkter og oppfølging av disse
- e) fylkesmannens ledelse og stabsfunksjoner har øvd i løpet av de siste fire årene (oppgi årstall)
- f) fylkesmannens beredskapsorganisasjon og Fylkesberedskapsrådet sammen har deltatt i en øvelse de siste fire år. Oppgi hvilke(n) øvelse(r) og tidspunkt.

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Etter særskilt søknad til Statens strålevern.

Bakgrunnsinformasjon

- Lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjoner og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver
- Kgl.res 23. august 2013 Atomberedskap, sentral og regional organisering
- [Forskrift 7. desember 2012 om forebyggende sikkerhet og beredskap i energiforsyningen.](#)
- [Forskrift av 17. desember 2001 nr. 1421 om planlegging og gjennomføring av rekvisisjon av kraft og tvangsmessige leveringsinnskrenkninger ved kraftrasjonering .](#)
- Forskrift 17. juni 2005 nr 672 storulykkeforskriften
- Forskrift 8. juni 2009 nr. 602 om håndtering av farlig stoff
- Forskrift 26. juni 2002 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff
- NOU 2012: 14 Rapport fra 22.juli- kommisjonen

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Håndtering av uønskede hendelser

Oppdrag

Målsetting

- Hensiktsmessig og effektiv håndtering av uønskede hendelser

Oppgaver

Fylkesmannen skal:

- etablere hele eller deler av egen kriseorganisasjon ved uønskede hendelser av regional betydning, herunder Fylkesberedskapsrådet
- koordinere og samordne vertikalt og horisontalt i regionale krisesituasjoner. Dette gjelder også publikumsinformasjon.
- bistå berørte kommuner i deres håndtering av uønskede hendelser ved behov
- evaluere uønskede hendelser av regional betydning, og implementere læringspunkter
- bistå kommunene og DSB med evalueringer etter behov, og implementere læringspunkter
- motta varsler fra NVEs flom- og jordskredsvarlingstjeneste og Meteorologisk institutt i henhold til direktiv for varsling og rapportering på samordningskanal.

Resultatkrav

Fylkesmannen skal:

- raskt etablere kontakt med berørte aktører og legge til rette for samordning ved uønskede hendelser, herunder informasjon til publikum
- kontinuerlig vurdere innkalling av Fylkesberedskapsrådet i alle uønskede hendelser. Terskelen for innkalling skal være lav.
- tilby veiledning til berørte kommuner ved håndtering av uønskede hendelser
- evaluere hendelser av regional betydning, og påse at kommunene oppfyller krav om evaluering
- bistå kommunene og DSB ved gjennomføring av evalueringer ved behov
- være pådriver for at læringspunkter etter evalueringer av uønskede hendelser følges opp av aktuelle aktører
- videreformidle varsler fra NVE og Meteorologisk institutt til relevante kommuner, og kvittere for mottak av varsel fra NVE
- følge opp lokale akutte forurensingstilfeller som er delegert til Fylkesmannen.

Rapportering

Evalueringer etter hendelser skal sendes DSB så snart de foreligger.

Fylkesmannen skal i årsrapporten til KMD kort rapportere om uønskede hendelser gjennom året der Fylkesmannen har vært involvert. Følgende opplysninger rapporteres for hver uønsket hendelse:

- a) hendelsens art og omfang
- b) hvilke kommuner som ble berørt
- c) fylkesmannens involvering
- d) fylkesberedskapsrådets involvering
- e) læringspunkter og implementering av disse

Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 525).

Bakgrunnsinformasjon

- Kgl. res. 12. desember 1997 Retningslinjer for regionalt samordningsansvar ved kriser i fred.
- Kgl. res. 20. desember 2002 Delegasjon av myndighet etter forurensningsloven ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
- Kgl.res. 18.april 2008 instruks om samfunnssikkerhet og beredskapsarbeidet til Fylkesmannen og Sysselmannen på Svalbard
- Forskrift 23. juli 2001 om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid etter lov om helsemessig og sosial beredskap
- Forskrift 22.august 2011 nr. 894 om kommunal beredskapsplikt, § 8
- Veileder for systematisk samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid i kommunene, DSB (2001)
- Veileder i informasjonsberedskap og strategisk krisekommunikasjon, DSB (2007)
- Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal, DSB (2009)